

פרשת השבוע עפ"י ה "פרי צדיק"

פרשת מסע

וְאֵין הַאֲלֹהִים וְאֵין יָמִינִים לְאֵיזָגִי.

והנה בשנים הראשונים ישנו והוקנו כלל המליך גם כן עם בני מה אין כן החסרון השלישי חשש את ראש אמר לנוכח להבן בלבד. והענין דאך דכתיב (תהלים כג, א, ז) הנה לא יnom ולא יישן שומר ישראל מכל מקום מצינו גם כן דכתיב (שם מ"ז, כ"ד) עורה למה תישן וכן ויקץ כיישן ה' (שם ע"ח, ס"ה). ועל ידי ישראל היו ישנים שלא עשו הינה שיהה החניה ההלכתה על ידי ועשה טוב גם כן כנ"ל על ידי זה גם ה' יתברך בככול כיישן ולא סייע בסיעתה דשמי מלמעלה וכן כאן הוקנו כיוון שהיו ישראל קרים וצונאים מלהיכין את עצם בככול גם ה' יתברך נכלל על ידי וזה עמם. על דרך מה שנאמר (שמות י"ז, י"א) והוא כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל ובגמרה (ראש השנה כ"ט). כל זמן ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים וכו'. והינו דמה רביינו הנים כלב ישראל ישעבudo את לבן לאביהם שבשמים. אבל ללא אתערותא דלתהא לא היה אתערותא דין דעליא מה שאין כן בהחסרון השלישי כאן החשת את ראש שהיה חסרון במעשה אף שהיה לפיה שעה כנ"ל לא נכלל ה' יתברך עמם שאין ה' יתברך מסיע לרע חס ושלום. כמו שאמרו (שכת ק"ד). בא לטמא רק פותחין לו בא לטהר מסיעים לו.

וחשב כל שמות המשענותומי שיש לו לב להבין יוכל להבין מה היה המניעה שלא זכו לחניה האמיתית כמו לעתיד. ושם החניה מוכיח על זה פעם היה המניעה מה שישנו פעם מה שכאן הוקנו. ופעם היה מיחוש ראש לפני השעה. וצוה ה' יתברך לכתוב החניות למדנו שלא די בשמיית יום השבת שהוא יום מנוחה בשב ואל תעשה וסוד מרע בלבד אך צריך להיות עשה טוב להנис קדושה לשבת כמו שנאמר (שמות ל"א, ט"ז) לדורות ודורש (חיקוני וזה תיקון מ"ח) זכה מאן עדvidlon דיה בתרי בת ליבא ואתפנוי מתמן יצר הרע והוא המנוחה כמו לעתיד. וכתיב ויכתוב משה את מוצאיםם למשעים על פי ה' והינו כיוון שנצטויה לכתוב החניות כאמור כתיב מוצאיםם שהיה החניה הראשונה הנקנהamus שהוא ההשתדרות לזכות לחניה השניה וזה נכתוב על פי ה'. אך מסע הראשון מרעמסס סוכחה שלא היה החניה מקודם רק מסע הראשון ממצרים זה לא נצטויה משה רביינו לכתוב שה' יתברך צוה לכתוב רק החניות אך משה רביינו כתבו שמע הראשון היה מה שהיה מיחוש ראש וזה ראשונה. וזה שנאמר ואלה מסעיהם למוצאיםם ויסעו מרעמסס גור. ומשום הци לא כתיב כאן על פי ה' דזה קאי על מסע ראשונה וזה לא נכתב על פי ה'. וזה שבא השינוי בלשון הכתוב שכתחילה כתיב מוצאיםם למשעים ואחר כך להיפך למשעים למומצאים ולא כתיב על פי ה':

[ב] אלה מסע בני ישראל וגוי. הרמב"ן ז"ל פרשה זו כתוב והנה מבת המסעות מצות ה' הוא מן הטעמים הנזכרים או מזולתן עניין לא נתגלה לנו סודו כי על פי ה' דבק עם ויכתוב משה לא בדברי ר"א (בן עזרא) שאמר שהוא דבק עם למשעים שכבר הודיעו זה על פי ה' ייחנו ועל פי ה' שכך הודיעו לנו שכתוב ה' ר' יסעו עד כאן לשונו. ובאמת מבואר זאת במדרש פרשה זו (במדבר וכלה כ"ג, ג' ותנחותם אמרו משל למלך שהיה בנו חוליה פ"ג) שאמרו משל למלך שהיה בנו חוליה הוליכו למקום אחר לרפאותו כיון שהו כחוין התחליל אביו מונה כל המסעות כאן ישנו כאן הוקנו כאן החשת את ראש כך אמר לו הקב"ה משה מנה להם כל המקומות היכן היכיוסני וכו' והנה כתבו מפורש שה' יתברך צוה למשה לכתוב המסעות. וזה שנאמר ויכתוב משה וגוי על פי ה' וכדברי הרמב"ן ז"ל ודלא כרבינו ابن עזרא כתוב שהוא דבוק עם למשעים שנראה שכחיבת המשעות לא היה מצות ה' רק משה כתוב עצמו. והטעם איתא במדרש לכתוב היכן היכיוסני. והענין דאיתא (תנחותם בטלח א) אם אני מוליכן דרך פשוטה עכשוי מחזקין איש איש בשדה ובכרום ומבלין מן התורה אלא אני מוליכן דרך המדבר ויאכלו את המן וישתו מי באר והتورה מתישבת בגוףן. ולכאורה יפלא שהרי בתורה מפורש הטעם (שמות י"ג, י"ז) כי קרוב הוא פן ינחים גור ושבו מצרים ואיך אמר במדרש טעם אחר. אך באמת הכל אחד דבר שיצאו מצרים ולא היו עוד נקיים מכל וכל ועל ידי זה היה פחד שכראותם מלחמה ינחים העם ושבו מצרים. וזה שאמր במשל שהיה בלילה והוליכו למקום אחר לרפאותו והינו שהוליכן למדבר שיאכלו מן וישתו מי באר וייה תורה מחישבת בגוףן. וזה עניין המסעות והחניות שכל מסע היה החניה אחר כך חניה. ואם היה זכין היה תיקף אחר המסע הראשון החניה האמיתית כמו לעתיד לעולם הבא. וכן שאמר (במדבר י, ל"ג) וארון ברית ה' במלאכתם של שדייה בנו חוליה והוליכו החניה האמיתית כמו לעתיד לעולם הבא. וכן שאמר (במדבר י, ל"ג) וארון ברית ה' ר' יסע פניהם דרך שלוש ימים לתור להם מנוחה שהיה ראים לזכות במסע אחד להתרבר בכל שלוש קדושים אבות ולהנצל משלש הקלייפות ושיהיה אחר כך המנוחה שורשי כל הקלייפות ושיהיה אחר כך המנוחה כמו לעתיד.

אך כמו בשבת שעל ידי שמירת שבת אחת ההלכתה מיד נגאלין ומכל מקום איתא כי הלכה א' ובכמה דותחי) אלמלי משמרין שתיב שบทות ההלכתן מיד נגאלין. ואמרנו שהכל אחד שהמכoon של שתי שבות הינו שבת תחתה ועל ידי זה זוכה לשבת עילאה והחניה זהה הוא בשבת הראשון שעל ידי השמירה

? אמ"ר י"א ז' פ' 55

[ג] אלה שמות האנשים אשר ינהלו לבן נון ונסיא אחד וגוי לנחול את הארץ. הנה הנשיים הם היו המנהליין לישראל הינו שביררו חלק לכל אחד (קידושין מ"ב). אך לנחול הינו לכובש את הארץ מיד הכנענים זה היה על ידי יהושע בלבד ולא יצא למלחמה ולמה הוזכר כאן ועוד קודם ליהושע. ואף שנאמר (במדבר כ"ז, כ"א) ולפנֵי ס, אלעזר הכהן יעמוד ואיתא (במדבר כ"א, ט"ז) הכבוד אינו זו מבית אביך שאף יהושע שעומד תחתך לפנֵי אלעזר הכהן יעמוד. זה רק לשאל באורים ותומים כמו שנאמר (שם) ושל לו במשפט האורים לפני ה' אבל לא לנחול ולכובש. אך שם כתיב גם כן על פיו יצאו ועל פיו יבואו הוא וגוי על פיו מוסב על אלעזר הוא על יהושע (וכמו שפירש ר"ש). והוא דכתיב ולפנֵי אלעזר הכהן יעמוד ולמה נוצר לעמו לפנֵי אלעזר הכהן ישאל לו ויאמר לו עצה ה' במשפט האורים. אך העניין הוא על דרך מה שאמרו בפרה אדומה (וימא מ"ב). דכתיב (במדבר י"ט, ג) ושחת אותה לפניו שהיא זו שוחט ואלעזר רואה, ולמה נוצר שהייה אלעזר רואה. אך העסק של פרה אדומה הוא לתקן קלוקול העגל כמו שאמרו במדבר רבה י"ט, ח) תבוא פרה ותכפו על העגל. והינו שבמנין תורה נאמר אז (זהילם פ"ב, ר) אני אמרתי אלהים אתם דלא הו מיתי כמו שאמרו בעבודה זורה (ה) ואחר כך קלקלתם מעשיכם אכן כדמים חמוטות. ועל ידי מעשה הפרה אדומה שמתהר מטהר מתמאית מה נתכן הקלוקול בשורש. ולתכן החטא בשורש נוצר שהייה אלעזר רואה כמו שאמרנו על מה דכתיב (בראשית א, ד) וירא ראייתך את האור כי טוב פירוש של כל הנקיס בו האור כי טוב. ואחר כך כתיב בכל המעשי בראשית וירא אלהים כי טוב היינו שהנקיס בכל פרטיה הבריאה האור כי טוב. וזה פירוש עני ה' אל צדיקים (זהילם ל"ד, ט"ז) שהצדיקים זוכין שהייה להם גם כן כמו עני ה' בכivel שיכלוה גם כן להנקיס בראייתם האור כי טוב של ידי זה יתוקן הכל בשורש מכתר עליון שהוא קווצו של י"ד דרמייא לאין (זהילם ס"ה) ומטעם זה נוצר גם כאן שהייה אלעזר רואה. וכן בכל דור ניתן כה זה לזרע אהרן. וזה שאמր לו ה' יתברך למשה רבינו שהכבוד אינו זו מבית אביך שאף יהושע שעומד תחתך לפנֵי אלעזר הכהן יעמוד ועל ידי ראיית אלעזר יכנס בו האור כי טוב. וזה שנאמר על פיו יצאו ועל פיו יבואו נגד מה שנאמר מתחילה

ובמדרשות רבה (במדבר רבה כ"ב, ד) לא יגער מצידיק עניינו וגוי (איוב ל"ז, ז) למדך שמשה מתואה לראות נקמת מדין וכורע על משה נאמר (תהלים נ"ח, י"א) ישמח צדיק כי חזה נקם נקמת מדין פעמי ירחץ בדם הרשע זה בלעם והינו מפקא מינה לראות נקמת מדין או לשמיוע מנתקמתם. רק מדין הוא היה שורש הקליפה ועל ידי הנקמה במדין הינו בשורש הקליפה על ידי זה פעמי ירחץ בדם הרשע זה בלעם והינו אף מה שהאדם דש בעקביו והינו לחקן הכל בשורשו ולזה נוצר הראה ועל זה נאמר בשם ראייתו הוכח לי יהושע שהוא יוציאם והוא ישבח שמחה הוא כשמתיישר הלב מכל וכל כמו שנאמר (שם צ"ז, י"א) ולישרי לב שמחה וזה ישמח צדיק כי חזה נקם וזה שנאמר לא יגער מצידיק עניינו דקאי על משה ובינו שהיה כוחו להנכיס בישראל על ידי ראייתו האור כי טוב. ועל ידי שראה הנקמת מדין על ידי זה פעמי ירחץ בדם הרשע שגם בלעם היה בבחינת דעתו כמו שנאמר (במדבר כ"ד, ט"ז) וידעו דעת עליון זהה שמובא (זהילם קצ"ג): אבל באומות העולם גם ומנו בלעם בזוה"ק (שם קצ"ד) והוא רשות הוה אמר על דרגין דאיתרכ ביהו וזה שהיה מתואה לראות נקמת מדין דידי'א ולכלות כל כוחם ולזה הוצרך דוקא הראה שלו וישמח צדיק וגוי ופעמי ירחץ וגוי שתיקן הכל בשורש כמו בפרה אדומה וזה הוכח נשאר לאלעזר הכהן והוא נתן כה יהושע לנחל את הארץ כאמור:

(במדבר כ"ז, י"ז) ואשר יוציאם ואשר יביאם על דרך מה שנאמר על פי ה' יהנו ועל פי ה' יטעו שהחניה והensus היה על פי ה' (ונתבאר בפרשנה בהעלתו) וכן משה כתוב המשועות והחניות על פי ה'. כן ביהושע גם כן כתיב אשר יוציאם ואשר יביאם. ועל ידי זה היה הכיבוש באומות ואמר הכתוב שזה הכבוד אינו זו מבית אביך ולפנֵי אלעזר הכהן יעמוד. ועל ידי זה שהיה אלעזר רואה יכenis בראיתו הוכח לי יהושע שהוא יוציאם והוא ישבחם ועל ידי זה היה לו כה לכבוד האומות. וזה שנאמר על פיו יצאו ועל פיו יבואו הינו על פיו של אלעזר הוא וכל בני ישראל הוא מוסב על יהושע.